"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
часопись для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стоваришенє "Українських Робітничих Вістий"
Передплата на рік ..... $4.00.
Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БЛУДНИМ СИНАМ.

Безпартійні зїзди в Совітській Росії, поворот до Росії вранґлівських жовнірів, заключенє совітським правительством торговельних договорів з правительствами капіталістичних країв — дали привід буржуазній пресі писати про "невдачу" совітських провідників перевести в житє комуністичні засади. Бідна буржуазна преса! З провалом послідної кронштадської авантури, вона опинилась без "відповідного" матеріялу для поборюваня ненависних її большевиків.

Щасливою, покищо, зісталась в сім випадку українська жовта преса. Та еще "воює повстанями" на Україні, хоч з лихом-бідою, а все таки воює. Вона при помочи "укр. прес. служби" латає, сердечна, на папері, як може: Махна, Струка, Ангела, Марусю і инших живих, мертвих і ненароджених "батьків" та отаманів і посилає їх щодня на Київ, Винницю, Каменець вирізувати большевицьких комісарів, при чім дуже радуєть ся, що все її так знаменито на папері удаєть ся.

Сим не може похвалитись її старша по кольорі сестра — буржуазна преса инших націй, бо вона навіть не знає, що на Україні йде тепер така велика боротьба "за національне визволенє", не дивлячись на те, що має своїх "всезнаючих" кореспондентів по всіх закутинах цілого світа. І тому вона примушена задовольнятись хоч тим, що провідникам радянських републик "не вдаєть ся" завести комуністичний лад.

Та і не всї українські ґазети довіряють вже повстаням ріжних "батьків", і уважають за відповіднійше скористати з "невдач" радянських правительств по здійсненю своїх засад і направити їх на "правильнійшу" дорогу, заявляючи при тім, що вони є найщирійшими прихильниками радянської влади.

Таку позицію заняв тепер львівський "Вперед".

В статї "Завданя соціялістичної політики на Україні", поміщеній у "Вперед" з 15., 16. і 19. цвітня, І. Івашко старає ся доказати, що

"в души і світоглядї московського громадянства доконуєть ся переміна в напрямі запересталя взаїмного нищеня і охоти приступленя до будівництва нової суспільности. Сей перелім слїдно так в російських комуністичних кругах, як також в збірній души московського громадянства".

Для доказу, що такий перелім відбуваєть ся "в збірній души московського громадянства", впередівський Івашко наводить слова Зіновєва, сказані ним з приводу скликаня в Петрограді всеросійської конференції безпартійних робітників, де Зіновєв закликає їх до спільної праці над внутрішною відбудовою краю.

Кождому свідомому робітникови відомо, що совітське правительство і попередно кликало робітників, як партійних, так і безпартійних, до боротьби з контрреволюцією, до боротьби з крізою; таксамо воно кличе тепер до праці над відбудовою краю. Але впередівський Івашко в теперішних закликах совітських провідників бачить "перелім души" в комуністичних кругах.

Та щоби доказати, що сей "перелім души" відбуваєть ся не тільки в російських комуністичних кругах, але і в "збірній души московського громадянства", Івашко наводить слова з відозви повернувших до Совітської Росії вранґлівських жовнірів, де вони говорять:

"Ми, блудні сини, одушевлені бажанем станути в ряди оборонців свободи, кличемо до тих, що вірять ще парляментам: Дивіть ся на наш примір і станьте добрими дітьми Совітської Росії та посвятіть її свої сили!"

В тій відозві бувших вранґлівських жовнірів Івашко бачить "перелім збірної души московського громадянства", тоді як кождий, хто читав заяву французького правительства про розвязанє армії Вранґля і про заперестанє постачаня її поживи, скаже, що се "перелім жолудка". Поговірка каже, що навчить біда ворожити, як нема що в рот вложити.

Скоро лише французьке правительство ізза "гуманности" відмовило ся давати поживу вранґлівським жовнірам, як між ними почав ся сей "жолудковий перелім." А що вони досить вже зазнали тої французької "гуманности" на Лемносї і Ґаліполї, про се свідчать ті повстаня між ними, які з благословеня тої самої таки французької "гуманности" усмиряли африканські чорноскірі.

Доказуючи сей "перелім збірної души московського громадянства", Івашко жалїєть ся, що такий перелім не став ся в "збірній души українського громадянства". Судячи після тих жалів Івашка, то дуже гірко бути "сином поневоленої нації".

"Український радянський уряд — каже Івашко — ще сьогодня зачисляє — слушно, чи не слушно — українські соціялістичні партії в табор контрреволюціонерів і переслїдує їх за поборюванє комунїзму... Позатим радянський уряд України не пішов ще слїдом російського совітського уряду в напрямі приєднаня українських соціялістичних кол для будівництва соціялістичної републики і не зробив під сим оглядом ніяких пропозицій, ні не зложив ніяких обовязуючих заяв".

Та і російський уряд, після слів Івашка, "не переломив своєї души" у відношеню до українського громадянства.

В сім жалю соціялістичної души Івашка так і чуєть ся плач "обездоленого сина поневоленої нації".

Ось там, в Росії, все вже йде тепер так добре... Там вже вовк з ягнятком спокійненько поруч пасуть ся на одній левадї... А в нас сего нема. Дуже суха душа в радянського уряду України.

Бідні души в Івашків. Єсли-б ви змогли підняти в верх свою голову, то вам було би видно, що еще V. Всеукраїнський Зїзд Рад, який закінчив ся 3. марта с. р., ухвалив амнестію всім тим укр. еміґрантам, які приобіцяють льояльно кооперувати в праці радянської републики.

Крім того, є еще много инших доказів про повну можливість праці для добра радянської републики під правлінем "невдячного" теперішного радянського правительства. Там спокійно працюють тепер ріжні "порозстрілювані" українські кооператори, професори, академики і письменники. Навіть не соціялісти, а звичайні смертні Українці, навіть повернувші зза кордону, як ось кооператор Филипович. Працюють самі, ще й других кличуть зза кордону. А ось укр. соціял-революціонери типу Голубовича волїють йти до чрезвичайки, ніж льояльно працювати.

Івашко в своїй статї "Завданя соціялістичної політики на Україні" каже, що "помітна є зміна тактики московських соціялістичних кол супроти Совітської Росії", бо ліві російські соціял-революцінери постановили "вступити до Російської Комуністичної Партії, зглядно до III. Інтернаціоналу".

Хіба Російська Комуністична Партія, зглядно III. Інтернаціонал, щоби приєднати до себе рос. лївих соціял-революціонерів, змінили свою програму, чи свої услівя? Єсли-б вони се зробили, то Івашко нам сказав-би, а то він про се і не згадує. Значить, що російські ліві соціял-революціонери приняли програму Рос. Ком. Партії і услівя III. Інтернаціоналу. Отже те, що вони до них прилучили ся, не доказує "перелому души" російських комуністів.

Програма Ком. Партії (большевиків) України і услівя III. Інтернаціоналу відомі і укр. соціял-революціонерам і меншевикам і вони мають нагоду піти слїдами своїх російських побратимів. Але Івашко, як "син поневоленої нації", жадає від радянського уряду України для укр. соціялістів специяльних привілеїв, жадає "перелому їх души" в сторону "укр. соціялістичних кол".

Чомуж би не мали сего зробити самі "укр. соціялістичні кола"? Вони за послїдні три роки так часто ломили свої души на всї білоґвардійські сторони, що їм до сего не треба привикати. Та і сам Івашко каже, що

"коли українські соціялістичні партії зрозуміють, що їм не вільно вести ніякої иншої політитки, як тільки соціялістичну політику, тоді знайдеть ся також спільна мова з українською радянською владою..."

Отсе і є головне. Давно вже пора зрозуміти, що звати себе соціялістами і в той час вести білоґвардійську політику — не можна. Треба вибирати одно, або друге.

А то: руководити заговорами, вести аґітацію, інсінувати проти радянського уряду України, а коли тебе спіймають на горячому і потягнуть до відвічальности, кричати, що: "се терор", "я соціяліст" і т. д., — се нечесно. Ліпше не звати себе соціялістом, а йти і чесно працювати над відбудованем краю, йти і відбудовувати те, що самі зруйнували. І нічого тут домагатись, щоби радянський уряд України "ломив" для вас свою душу. Ваші, панове Івашки, душі вже давно поломані на всї боки, то зломіть її ще раз. Але на сей раз зломіть вже в добру сторону і то чесно раз на завсїгди. А поки сего не зробите, доти не буде між вами і радянським урядом України спільної мови. Не чекайте також, щоби до вас хтось прийшов з України з якоюсь специяльною просьбою, та ради вашого повороту, заколов для вас, як для блудних синів "поневоленої нації", своє найкраще телятко.

Волинець.

РЕВОЛЮЦІЙНЕ ФЕРМЕНТОВАНЄ В ЧЕХОСЛОВАКІЇ

В останній фазї клясової боротьби, котра приготовляє революцію, визискувачі змагають ся використати дві великі сили: незорґанізовані маси селянства і національну ідею.

В чехословацькій державі грає головно ся останна визначну ролю в розвою революції. Опираючись на націоналізм, покликав антантський імперіялізм сю державу до житя. Брехливими націоналістичними фразами прикриваєть ся нелюдське визискуванє чеських, словацьких, українських робітників і сільської бідноти. Націоналізм зміцнює позицію капіталістів в републиці, сіючи незгоду між революційними пролетарськими масами; саме при всїх акціях ділило ся робітництво на численні, ворожі одна одній національні ґрупи.

І так в році 1920 в часї виборів голосували чеські соціял-демократи осібно і зібрали 1,590.520 голосів; німецькі робітники становили рівнож осібну ґрупу і зібрали 689.589 голосів для своїх кандидатів. Також і між поодинокими дрібноміщанськими партіями створили національні противенства глибоке провалє.

Отже, національна хвиля спинювала розмах клясової боротьби.

За підмогою соціял-зрадницьких, соціял-демократичних провідників, Тусара і компанії, утворила ся коаліція чеських партій, в котрій буржуазія і соціял-демократи працювали плече о плече над здавленем працюючих мас. Соціял-зрадники і капіталісти відносили ся до німецьких, словацьких і мадярських пролетарських мас, як до ворогів.

При допомозї сеї коаліції і за підмогою збаламучених націоналістичними фразами мас вдало ся інтернаціональним імперіялістам здавити Радянську Угорщину. Ся-ж сама коаліція допомогла капіталістам знизити заробітну плату, упорати ся з гірниками і сільською біднотою, котрі силкували ся перевести соціялізацію. Даремно домагав ся конґрес сільської бідноти, котрий говорив в імени 300.000 бідарів, землї для безземельних; інтереси великих власників лишено ненарушеними.

Тусар мав у своїх руках засіб до приборканя революційних сил: націоналізмом.

Робітники чеські, німецькі, словацькі, українські відділили ся в своїх акціях і рухах. Не було одностайної комуністичної партії, котра-б була в силї зєднати інтереси всїх робітників проти інтересів усїх визискувачів.

Капіталісти так зросли в силу, що вже не потребували помочі Тусара і Ко. В осени 1920 р. розвязала ся коаліція, а на її місце прийшло чисто буржуазне правительство.

Першим своїм завданем поставило собі нове правительство знищити революційне ферментованє. Черний взяв ся з великою енерґією до сеї роботи. На голови революційних провідників упали масові переслїдуваня.

Капіталісти, що стояли на антантській службі, хотїли приготовити терен для походу проти Совітської Росії: вони мусїли, отже, насамперед знищити ворога в середині країни, а саме — революційне робітництво.

І так спровокували вони грудневий страйк, забираючи при допомозї правих меншевиків "Lidowy Dum" (Народний Дім), що був досї власністю мас, і віддаючи його прихильникам Тусара.

Кладно, Берно і инші революційні центри дали приклад казкової хоробрости, але, не дивлячись на се, страйк мусїв закінчити ся поразкою, бо не було керуючої революційної партії.

Муна, Запотоцький і більш 3.000 товаришів помандрували до тюрми. Численні мученики впали в Берні, Коромпі і Празї жертвою звірств жандармерії і поліції.

Але побіч тих страт та дія принесла й значні успіхи.

Відвічні національні вороги: чеські і німецькі міщанські партії зєднали ся в парляменті і поза ним для спільного гноблення пролетаріяту. Виявило ся, що клясові інтереси є сильнійші за всякі инші, навіть за національні.

Прибули нові сили, які зреволюціонізували маси. Дорожнеча зростала, а рівнобіжно з нею і безробітє. Інтернаціональ на кріза світового капіталізму прийшла і до чехословацької републики. Продукція упадає, житєвий щабель робітництва погіршаєть ся. В самій тільки німецькій частині Чехії більш 15.000 металевих робітників стратило працю. В Словаччині є 10.000 лїсових робітників без праці. Не дивно, що серед таких обставин, коли маси терплять голод і нужду, одиноким засобом влади є терор.

А пануючі кляси покористовують ся залюбки тим засобом. Недавно засудили вони в Берні товаришів Водаву і Буріяна на 8 літ каторги, а в Празї стоять під сю пору товариші Муна, Запотоцький, Гандлїр, Гуля і инші комуністи перед своїми інквізиторами. (Муну та инших комуністів вже засуджено на вязницю. — Ред.)

Реакція не знає вже ніяких національних ріжниць. Не тільки в Чехії переслїдує вона революціонерів, — також і на Словаччині і в Прикарпатській Україні мучать ся всї революційні провідники по тюрмах.

Оттак дістають маси від своїх визискувачів революційну науку. І вони дійсно вчать ся. Німецька ґрупа в Райхенберґу заложила свою комуністичну партію. Не зважаючи на національні противенства, вся молодь зєднала ся в одну комуністичну партію. І можна певно сказати, що на маєвім конґресї зєднають ся всї пролетарі і сільська біднота в одну Комуністичну Патію Чехословаччини.

Тодї зачнеть ся клясова боротьба без епізодів і ніщо не стримає її.

А реакція орґанізуєть ся. Вона чує свій недалекий кінець, длятого збирає всї свої сили, щоб уперто обороняти свої становища в майбутній боротьбі. Вона оглядаєть ся за своїми давними друзями, за соціял-демократами, за Тусаром і Ко. Стара коаліція прийде, отже, знова до житя, а неприкритий сьогодня клясовий терор одягнеть ся в "демократичну" і націоналістичну балаканину.

Але клясово свідомі, революційні маси не дадуть вже нікому себе за ніс водити! Завданем новоповставшої Комуністичної Партії Чехословаччини буде здерти маску з лиця соціял-патріотичних зрадників.

Ся партія проголосить гасло: Нема демократії, а є тільки клясова боротьба! Геть з націоналізмом, хай живе інтернаціональна солїдарність пролетаріяту! Робітників Чехословаччини чекає перемога або загин у злиднях і неволї.

("Наша Правда".)

КОМУНІЗМ НА БАЛКАНАХ.

(Історичні документи.)

Можна з певністю сказати, що після Росії пролетарський рух, який стає на дійсну революційну і комуністичну точку погляду і найкраще зорґанізований, — се пролетарський рух на Балканах.

Хоч би як все се здавало ся неможливим і неправдивим для богатьох соціялістів і "невіруючих Томів", а в дійсности дрібних буржуа, — все-ж таки се безсумнівний факт. Врешті досить тільки гарно знати історію балканського робітничого руху за останні 10 років, а особливо в останну війну, щоби повірити без всякого ваганя правдивости нашого висше наведеного доказу. На превеликий жаль нам неможливо вдавати ся в подробиці, аби доказати справедливість наших слів.

За те звернемо специяльну увагу на висше наведений історичний документ першорядного значіня, котрий каже яскравійше ніж всякі арґументи і коментарі:

Постанова Балканської Соціялістичної Партії.

В 1920 році, 15. січня відбулась в Софії Балканська соціялістична конференція, в якій брали участь: Болгарська комуністична партія (соціялістів-тесняків), соціялістична робітнича партія комуністів Югославії, соціялістична робітнича партія Греції і румунська соціялістична партія. Се трета конференція балканських соціялістичних партій (перша відбулась в 1910 році, в місті Білгороді, друга в 1915 р. в місті Букарешті). Найголовнійші резолюції сеї конференції такі:

Про завданє комуністичних і соціялістичних партій на Балканах.

I.

Балканські народи завдяки світовій війні не тільки не досягли свого національного обєднаня і увільненя, не тільки не розвязали своїх національних проблем і не спекались причин взаїмної ворожнечі, а вийшли з неї економічно виснаженими, знесиленими, збанкротованими в фінансовім відношеню і політично залежними від великих імперіялістичних держав антанти, які завжди вишукують нові зачіпки до ворожнечі і війни. Всім балканським народам стало ясним, що зза війни, замість того, щоби здобути своє національне обєднанє, як дурила їх націоналістична керуюча буржуазія з метою втягнути їх у війну, щоби загарбати і приборкати чужі народи, вони добили ся позбавленя своєї самостійности і незалежности, свого політичного поневоленя під гнетом заборчого імперіялізму і голоду, злиднів для своїх робітничих мас. Економічно вимучені, обтяжені величезними державними боргами і фінансовими примусами, залежні в фінансовім і економічнім відношеню від заборчого імперіялізму, який зробив їх своїми кольоніями, — балканські держави нездібні в своїх територіяльних межах самі відновити своє економічне житє, а через се не матимуть можливости полегчити тяжкий стан робітників і незаможних мас. Величезні військові борги, мов млинські камінї, будуть сплискувати їх і вижимати житеві сили в користь европейських банкирів і перещкаджати їх економічному розвиткові. І оскільки вони шукатимуть допомоги і коштів у великих імперіялістичних держав, о стільки на них накладатимуть ся тягарі економічного рабівництва: вони будуть примушені вивозити свою сировину до нас, а вивозити від них готові фабрикати.

Тільки пролетарська революція може ґарантувати дрібним народам їх вільне істнованє і розвиток, бо вона звільнить продукційні сили по всїх державах від вузьких кордонів держави і дозволить їм вільний лет в широкий простір обєднаня в економічну спілку народів.

Звільненє балканських народів від політичного, фінансового і економічного пановання умовницького капіталізму, їх національне визволенє і обєднанє, а також і утворенє умов для розвитку їх продукційних сил, можуть бути досягненими тільки шляхом пролетарської революції і її обєднаня в балканську федеративну радянську републику. Через се конференція балканської комуністичної партії визнає, що тільки пролетарська революція і диктатура пролетаріяту, через їх орґанізації, робітничі, селянські і салдатські депутати — зможуть звільнити балканські народи від всякого пановання над ними, дати їм можливість свобідного самовизначеня і обєднати їх в балканську соціялістичну републику.

Завдяки сьому конференція закликає пролетаріят і незаможні маси по містах і селах згуртувати ся під червоний прапор комунїзму, обєднати ся в великих революційних орґанізаціях, готувати ся і озброювати сили, революційним розумінем і дисципліною для великої історичної ролї, котру їм призначає обєктивний розвиток житя і від котрого вони чекають остаточного визволеня, спокою і добробуту.

Конференція вкладає в обовязок балканським комуністичним партіям поширювати революційну соціялістичну марксїстську освіту між пролетарські та незаможні маси, сприяти в розвитку їх революційної свідомости історичних завдань і великої мети пролетарського руху, обєднати їх в масових орґанізаціях і направляти зусиля на боротьбу до перемоги великої інтернаціональної комуністичної революції.

Конференція балканської комуністичної федерації находить, що для того, аби заперечити використаню сил і засобів балканських народів світовою контрреволюцією і аби поспіти в пролетарській революції, хочби в одній із балканських країн, котра була-б ґарантована від небезпеки контрреволюційної навали з боку инших країн, а головно, аби закріпити перемогу пролетарської революції на Балканах, необхідно утворити звязки балканських комуністичних та соціялістичних партій межи собою для взаїмної піддержки і координованя їх акцій і боротьби.

З сею метою вона вирішила:

1) Утворити постійний звязок межи партіями балканської комуністичної федерації для зносин і взаїмної, моральної, матеріяльної і революційної піддержки і допомоги. 2) Приступити до координованя акцій балканських комуністичних партій для розвитку і закріпленя інтернаціональної солїдарности в колах балканського пролетаріяту для збільшеня його непримиримої клясової боротьби і для перемоги балканської пролетарської революції.

(Кінець буде.)

На гробі тарнівської "У.Н.Р."

(З мельодії петлюрівської оперетки в Тарнові.)

Котили ся вози з гори
Тай в Тарнові стали.
Панували, обкрадали,
Тепер перестали...
Гей, гоп!
Гей, гоп! Хрунь Лївицький,
Сам Петлюра і Білинський,
Красний, Юрчик, Тимошенко
І Тютюнник щей Павленко,
Гірко плачуть всї тепер,
Що пропала "У. Н. Р."
Гоп!

•

Котили ся вози з гори,
Поломились осї.
Прогуляли по кавярнях
Українські гроші...
Гей, гоп!
Гей, гоп! Що робити?
Без штанів прийдесь ходити...
Всї "міністри" ходять пішки...
Ні за що купить лемішки.
І латають вже чоботи
Й до всїх панів пишуть ноти:
"Дайте їсти хоч тепер,
Бо вмирає "У. Н. Р."
Гоп!

•

Котили ся вози з гори,
Поломились ярма.
Не хоче вже польська шляхта
"У. Н. Р." й задармо...
Гей, гоп!
Гей, гоп! У Варшаві
Й в самій Ченстохові,
Бунтують ся посли в соймі,
Щей шевці в Тарнові:
Щоб Петлюра,—"пся крев" [шкура,
Гонив к бісу, чи до Юра...
Ходить в світї поголоска
(Не поможе й матка боска),
Що настав вже час тепер,
Згине "уряд" "У. Н. Р."
Гоп!

•

Котили ся вози з гори,
Поломились шпиці, —
Вже-ж Петлюрі не їздити
На баль до Винниці...
Гей, гоп!
Гей, гоп! Рада радить,
Яким чином віз направить?
Як приправить осї знова,
Щоб виїхать із Тарнова?
Із "тризуба" збили шпиці...
Клячі здохли ще в Винниці...
Не тепер, — то в четвер,
Пішки піде "У. Н. Р."
Гоп!

Мусїй.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ
як зорґанізована Радянська Україна, то прочитайте брошурку, яка що тільки вийшла з друку і називаєть ся
КОНСТИТУЦІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ
Ся брошурка видана Радянським Правительством України для масового поширеня між робітниками і селянами на Україні.
Ціна 5 центів.
Замовленя посилайте до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor St.
WINNIPEG, MAN.